

(19)

(10)

LT 4293 B

(12)

PATENTO APRAŠYMAS

(11) Patento numeris: **4293**

(51) Int. Cl.⁶: **C12G 3/00**

(21) Paraiškos numeris: **97-095**

(22) Paraiškos padavimo data: **1997 05 21**

(41) Paraiškos paskelbimo data: **1997 12 29**

(45) Patento paskelbimo data: **1998 02 25**

(72) Išradėjas:

Valentas Semėnas, LT

Vida-Bronislava Semėnienė, LT

(73) Patento savininkas:

Valentas Semėnas, Kauno g. 11-3, Stakliškės, 4365 Prienų r., LT

Vida-Bronislava Semėnienė, Kauno g. 11-3, Stakliškės, 4365 Prienų r., LT

(74) Patentinis patikėtinis:

Dalia Daujotienė, 17, Šeimyniškių g. 40-87, 2051 Vilnius, LT

(54) Pavadinimas:

Trauktinės ingredientų kompozicija

(57) Referatas:

Išradimas priklauso degtinės-likerio pramonei, konkrečiai, receptūrinei kompozicijai, kuri naudojama trauktinių gamyboje. Išradimo tikslas - supaprastinti ir pajvairinti komponentų sąstatą, o taip pat suteikti trauktinei stiprumo, tonizuojančių ir profilaktinių savybių. Trauktinės kompoziciją sudaro, 1000 dekalitų trauktinės: spirituotų obuolių sulčių distiliatas, dal - 285-295, aromatinių komponentų antpilas, dal - 90-92, spiritas, dal - 260-270, cukrus, kg - 194-196, citrinos rūgštis, kg 15-15,5, druska, kg - 14,5-15,5. Aromatinių komponentų antpilą sudaro kadagio uogos, liepos žiedai, apyniai, vanduo ir spiritas, išlaikant sekantį ingredientų santykį, 1000 dekalitų trauktinės: kadagio uogos, kg - 24,5-25,5, liepos žiedai, kg 14,5-15,5, apyniai, kg 24,5-25,5, spiritas, dal - 64-66, vanduo, dal - 32-33. Esant reikalui įvedamas vanduo iki bendro trauktinės kiekio.

Išradimas priklauso degtinės ir likerio pramonei, konkrečiai, ingredientų receptūroms, kurios naudojamos trauktinių gamyboje.

Yra žinoma karčiosios trauktinės kompozicija, į kurią įeina soda, cukrus, citrinos rūgštis, ajero šakniastiebiai ir spirito-vandens mišinys (žr. Lietuvos Respublikos patentą Nr. 3687, paskelbtą 1995.01.31).

Taip pat yra žinomos midaus trauktinių kompozicijos, kuriose pagrindiniais komponentais yra midaus pusfabrikatis ir vaisių-uogų spirituotos sultys (žr. Lietuvos Respublikos patentus Nr. 3026, 3102, 3103, 3104, 3105, paskelbtus 1994.04.25 ir 1994.11.25)

Artimiausia iš aukščiau minėtų midaus trauktinių kompozicija, aprašyta patente Nr. 3105, į kurios sudėtį įeina midaus pusfabrikatis, mėlynių, juodųjų ir raudonųjų serbentų spirituotos sultys, medus, citrinų rūgštis, topolio pumpurai, ramunėlių žiedai, krapų sėklos, mėtų lapai, čiobreliai, juodieji pipirai, kvepiantieji pipirai, lauro lapai, cinamonas, gvazdikėliai, ažuolo gilės, kadagio uogos, apyniai, liepų žiedai, spiritas ir vanduo. Šios trauktinės receptūra yra labai sudėtinga, nes sudaryta iš daug įvairių komponentų, todėl norint išlaikyti reikalingą šių komponentų santykį, reikia sukaupti ir turėti atsargoje didelį kiekį pradinės žaliavos.

Išradimo tikslas - paruošti tokią trauktinę, kuri pasižymėtų receptūros paprastumu ir įvairumu, o taip pat būtų pakankamai stipri ir turėtų tonizuojančių bei profilaktinių savybių.

Minėtas tikslas pasiekiamas tuo, kad kompozicija, į kurios sudėtį įeina spirituotos sultys, aromatiniai komponentai, citrinų rūgštis ir spiritas, spirituotos obuolių sultys įeina distiliato pavidalu, o aromatiniai komponentai įvedami antpilo pavidalu. Be to papildomai įvedama cukraus ir druskos, išlaikant sekantį minėtų ingredientų santykį, 1000 dekalitų trauktinės:

spirituotų obuolių sulčių distiliatas, dal

285 - 295

aromatinių komponentų antpilas, dal	90 - 92
spiritas, dal	260 - 270
cukrus, kg	194 - 196
citrinų rūgštis, kg	15 - 15,5
druska, kg	14,5 - 15,5

Aromatinių komponentų antpilą sudaro kadagio uogos, liepų žiedai, apyniai, vanduo ir spiritas, išlaikant sekantį ingredientų santykį, 1000 dekalitrų trauktinės:

kadagio uogos, kg	24,5 - 25,5
liepų žiedai, kg	14,5 - 15,5
apyniai, kg	24,5 - 25,5
spiritas, dal	64 - 66
vanduo, dal	32 - 33

Be to, vandens kiekis papildomas įvertinant kontrakciją iki bendro trauktinės kiekio.

Trauktinė ruošama kupazuojant spirituotų obuolių sulčių distiliatą - 70%, rektifikuotą spiritą - 96,2%, aromatinių komponentų antpilą, cukrų ir citrinų rūgštį.

Ingredientai kupazavimui ruošiami sekančiai:

285 - 295 dal spirituotų obuolių sulčių distiliatas yra gaunamas iš šviežių obuolių. Obuoliai skinami subrendę ir nuskinti laikomi iki perdirbimo ne ilgiau, kaip 48 val. Prieš perdirbimą plaunami tekančiame vandenyje, papildomai rūšiuojami. Nuplauti obuoliai smulkinami. Kad geriau išsiskirtų sultys, prieš presavimą masė palaikoma, apdorojama fermentiniais preparatais pagal galiojančią instrukciją. Gautos šviežios sultys konservuojamos, jas spirituojant iki 25 %. Po to sultys skaidrinamos ir distiliuojamos.

90 - 92 dal aromatinių komponentų antpilas gaunamas ekstrahuojant džiovintą žaliavą vandens-spirito ekstrahentu. Džiovinta augalinė žaliava rūšiuojama, sveriamą ir užpilama spirito-vandens ekstrahentu (60-70 % stiprumo) santykiu: 1 dalis spirito ir 10 dalių vandens. Ekstrakcija vykdoma 5-14 parų.

Trauktinė kupazuojama įvedant į kupazą spirituotų sulčių distiliatą (70 %), rektifikuotą spiritą (96,2 %), aromatinių komponentų antpilą, cukrų ir citrinų rūgštį.

Įvedus į купаžą visus ingredientus, купаžas papildomas reikiamo stiprumo spirito-vandens mišiniu, kuriuo pasiekiamas bendras купаžo stiprumas 50%. Po купаžavimo koreguojami cheminiai rodikliai, t. y. cukringumas ir rūgštingumas, atitinkamai įvedant cukraus ar citrinų rūgšties.

Trauktinė išlaikoma ne trumpiau kaip 1 mėn. Po to filtruojama ir išpilstoma.

Garantinis trauktinės saugojimo laikas neribotas.

Pateikiamos naujai pagamintos trauktinės cheminės charakteristikos:

stiprumas, %	50
cukringumas, g/100cm ³	2,0
rūgštingumas, g/cm ³	0,15

Pagal fizikinius, cheminius ir organoleptinius rodiklius trauktinė atitinka šiuos reikalavimus:

- išvaizda	skaidrus, be nuosėdų ir pašalinių priemaišų skystis;
- spalva	skaidri, bespalvė;
- skonis	kartokas, su pikantišku prieskoniu, charakteringu žaliavai;
- aromatas	sudėtinių komponentų.

Pateikiamas optimalaus ingredientų santykio trauktinės paruošimo pavyzdys.

Trauktinė ruošama купаžuojant spirituotų obuolių sulčių distiliatą - 70%, rektifikuotą spiritą - 96,2%, aromatinių komponentų atpilą, cukrų ir citrinų rūgštį.

Ingredientai купаžavimui ruošiami sekančiai, 1000 dekalitrų trauktinės:

290,1 dal spirituotų obuolių sulčių distiliatas yra gaunamas iš šviežių obuolių. Obuoliai skinami subrendę ir nuskinti laikomi iki perdirbimo ne ilgiau, kaip 48 val. Prieš perdirbimą plaunami tekančiame vandenyje, papildomai rūšiuojami. Nuplauti obuoliai smulkinami. Kad geriau išsiskirtų sultys, prieš presavimą masė palaikoma, apdorojama fermentiniais preparatais pagal

galiojančią instrukciją. Gautos šviežios sultys konservuojamos, jas spirituojant iki 25 %. Po to sultys skaidrinamos ir distilijuojamos.

91,7 dal aromatinių komponentų antpilas gaunamas ekstrahuojant džiovintą žaliavą vandens-spirito ekstrahentu. Džiovinta augalinė žaliava, kurią sudaro 25 kg kadagio uogų, 15 kg liepų žiedų, 25 kg apynių, rūšiuojama, sveriamą ir užpilama spirito-vandens ekstrahentu (60-70 % stiprumo) santykiu: 1 dalis spirito ir 10 dalių vandens. Ekstrakcija vykdoma 10 parų.

Trauktinė kupazuojama įvedant į kupazą 290, 1 dal spirituočių obuolių sulčių distiliato (70 %), 268,4 dal rektifikuoto spirito (96,2 %), 91,7 dal aromatinių komponentų antpilo, 195 kg cukraus ir 15,3 kg citrinų rūgšties ir 15 kg druskos. Įvedus į kupazą visus ingredientus, kupazas papildomas reikiamo stiprumo spirito-vandens mišiniu, kuriuo pasiekiamas bendras kupazo stiprumas 50%. Po kupazavimo koreguojami cheminiai rodikliai, t. y. cukringumas ir rūgštingumas, atitinkamai įvedant cukraus ar citrinų rūgšties.

Trauktinė išlaikoma ne trumpiau kaip 1 mėn. Po to filtruojama ir išpilstoma.

Tokiu būdu, pateikiama trauktinės kompozicija pasižymi geru skoniu, stiprumu, o tokie komponentai kaip kadagio uogos, apyniai ir liepos žiedai suteikia trauktinei tonizuojančių, o taip pat profilaktinių savybių.

Siūloma trauktinė gali būti gaminama pramoniniu būdu.

IŠRADIMO APIBRĖŽTIS

1. Trauktinės ingredientų kompozicija, į kurią įeina spirituotos sultys, aromatiniai komponentai, citrinų rūgštis ir spiritas, b e s i s k i r i a n t i tuo, kad į kompoziciją įeina spirituotų obuolių sulčių distiliatas, aromatinių komponentų antpilas ir papildomai cukrus ir druska, išlaikant sekantį ingredientų santykį, 1000 dekalitų trauktinės:

spirituotų obuolių sulčių distiliatas, dal	285 - 295
aromatinių komponentų antpilas, dal	90 - 92
spiritas, dal	260 - 270
cukrus, kg	194 - 196
citrinų rūgštis, kg	15 - 15,5
druska, kg	14,5 - 15,5.

2. Trauktinės ingredientų kompozicija pagal 1 punktą, b e s i s k i r i a n t i tuo, kad aromatinių komponentų antpilą sudaro kadagio uogos, liepų žiedai, apyniai, vanduo ir spiritas, išlaikant sekantį ingredientų santykį, 1000 dekalitų trauktinės:

kadagio uogos, kg	24,5 - 25,5
liepų žiedai, kg	14,5 - 15,5
apyniai, kg	24,5 - 25,5
spiritas, dal	64 - 66
vanduo, dal	32 - 33

3. Trauktinės ingredientų kompozicija pagal 1 punktą, b e s i s k i r i a n t i tuo, kad esant reikalui įvedamas vanduo iki bendro trauktinės kiekio.